

C₃HFO₂ اسید اکریلیک

توضیحات

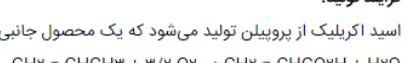
اسید اکریلیک (Acrylic Acid) با فرمول شیمیایی C₃HFO₂ مایعی خورنده، ببرنگ و دارای بوی تند و زننده است. این ماده قابلیت حل شدن در آب، الکل، اتر، بنزن، کلروفرم و استون را دارد. دمای ذوب آن ۱۴ درجه سانتی گراد و دمای جوش آن ۱۳۹ درجه سانتی گراد است. این ماده به حرارت و نور مستقیم خورشید حساس است و در دمای ۶۸ درجه سانتیگراد در مجاورت هوای آزاد به راحتی آتش میگیرد. این ماده در برخورد با بیشتر فلزات مانند مس، آهن، برنج و نقره بسیار خورنده است و برای نگهداری و ذخیره آن عموماً از مخازن فولاد ضد زنگ استفاده

بررسی تخصصی و اجمالی اکریلیک اسید

اسید اکریلیک (اسید پروپنیک) یک ترکیب ارگانیک با فرمول شیمیایی $\text{CH}_2=\text{CHCOOH}$ است. این ترکیب ساده‌ترین اسید کربوکسیلیک غیر اشباع است که از یک گروه وینیل تشکیل شده که مستقیماً به انتهای اسید کربوکسیلیک متصل می‌شود. این مایع بی رنگ دارای بوی مشخصی است و با آب، الکل، اترها و کلروفرم مخلوط می‌شود. اکریلیک اسید یک مایع بی رنگ و شفاف بوده که با توجه به ساختار شیمیایی آن که ترکیب با زنجیره‌ی بزرگ ترکیبات تشکیل دهنده‌ی پلیمر را تسهیل می‌بخشد. وزن مولکولی آن ۷۲ گرم بر مول است. این ماده قابل اتحال در آب بوده و دارای نقطه ذوب برابر با ۱۶ درجه سانتی گراد و نقطه جوش ۱۶۱ درجه سانتی گراد می‌باشد. این ماده برای بیشتر فلزات مانند فولاد، مس، نقره، برنج به شدت خورنده است؛ اما با فولاد ضدزنگ سازگار است. اسید اکریلیک تحت واکنش با یک اسید کربوکسیلیک قرار می‌گیرد و هنگامی که با کل واکنش نشان می‌دهد، استر آن را تشکیل می‌دهد. استرها و نمک‌های اسید اکریلیک به طور کلی به عنوان آکریلات (یا پروپیونات) شناخته می‌شوند. اسید اکریلیک و استرهای آن به راحتی با پیوندهای دوگانه خود (به شکل اسید پلی‌اکریلیک) یا سایر مونومرها (به عنوان مثال اکریل آمید، اکریلوئیتریل، ترکیبات وینیل، استرین و بوتاکس) باهم ترکیب می‌شوند و هموپلیمرها یا کوپلیمرها با واکنش با پیوندهای دوگانه خود از پروپیلن تولید می‌شود که یک محصول جانبی تولید اتیلن و بنزین است.

فرایند تولید:

از آنجایی که پروپان یک ماده خام بسیار ارزان‌تر از پروپیلن است، تلاش‌های تحقیقی قابل توجهی برای توسعه یک فرایند بر پایه اکسیداسیون پروپان (با از دست دادن یک هیدروژن) بر روی یک مرحله از اکریلیک اسید صورت می‌گیرد. اتیلن می‌تواند به اسید اکریلیک کربوکسیل تبدیل شود در صورتی که تحت شرایط دی اکسید کربن فوق بحرانی باشد. از آنجایی که اکریلیک اسید و استرهای آن به مدت طولانی به صورت تجاری ارزیابی شده‌اند، بسیاری از روش‌های دیگر توسعه یافته است اما بیشتر به دلایل اقتصادی یا زیست محیطی رها شده‌اند. یکی از این روش‌ها اکسیداسیون کاتالیستی پروپیلن با اکرولین می‌باشد. از اکسیداسیون پروپیلن مواد اکرولین، اکریلیک اسید، استالدھید، و کربن اکسید تولید می‌شود. اکریلیک اسید از اکسیداسیون اولیه بدست می‌آید در حالی که اکرولین در مرحله دوم تغذیه می‌شود. برای فرایند خالص‌سازی نهایی از تقطیر آزوت‌روپویک استفاده می‌شود.

کاربردهای اکریلیک اسید

بازار اکریلیک اسید در طول سال‌ها افزایش یافته است، زیرا این مواد شیمیایی در بخش‌های مختلف، از محصولات آرایشی مانند لак ناخن اکریلیک گرفته تا صنایع شیمیایی مختلف کاربرد دارد. در استفاده از اسید اکریلیک در جایگاه‌های مختلف نظر دانشمندان با یکدیگر فرق دارد، زیرا سازمان‌های بهداشتی در ایالات متحده، استفاده این ماده ی شیمیایی را در محصولات مختلف بررسی کرده اند. به طور سنتی، اکریلیک اسید به

عنوان مواد خام در تولید صنعتی استرهای اکریلیک استفاده شده است. این استرهای اکریلیک مانند متیل اکریلات، اتیل اکریلات و غیره برای تهیه زین‌های بر پایه حلال استفاده شده است اما با توجه به نگرانی‌های زیست محیطی، تولید آنها متوقف شد. علاوه بر این، اکریلیک‌های توسعه یافته بر پایه ای آب کاربردهای گستردۀ ای از جمله در رنگ‌هایی با کاربرد خانگی و در سایر محصولات دیگر مانند نقاشی، کاغذ، چسب و واکسن دارند. با تحقیق بیشتر، یک کلاس از این دسته ترکیبات به نام توسعه یافته، پلی اکریلات به همراه اسید اکریلیک در ساخت حجم دهنده‌ها و امولسیون‌های اکریلیک استفاده می‌شود. از دهه گذشته، استفاده از اکریلیک در دو بخش خاص بسیار محبوب بوده است. این دو بخش عبارتند از: تولید پلیمرهای سوپرجاذب (SAPs) و پلیمرهای مورد استفاده در ساخت مواد شوینده. گزارش شده است که این SAP‌های منحصر به فرد تقریباً ۱۰٪ از مصرف جهان در بازار اکریلیک اسید را به خود اختصاص داده اند.

اساساً SAP‌ها یک ویژگی منحصر به فرد برای جذب و در همان زمان حفظ رطوبت ۱۰۰ بار بیشتر از وزن خود را دارند. این امر آن‌ها را به عنوان بخشی جدایی ناپذیر در تولید پوشک‌بچه، محصولات بهداشتی زنانه و محصولاتی برای بیماری‌ی اختیاری افراد بالغ ساخته است. به طور خلاصه، اسید اکریلیک یک ماده شیمیایی است که برای آماده سازی پلیمرها، منسوجات، صنایع جوهر، محصولات مصرفي، پلاستیک، مواد شیمیایی کیلیت کننده ی سطحی، مواد پوشش دهنده‌ی تولید شده بر پایه ای آب و اغلب در صنایع بسته بندی مواد غذایی با دستورالعمل‌های دقیق از سازمان‌های بهداشتی مورد نیاز است.

نام:	اسید اکریلیک
فرمول شیمیایی:	مایع
ظاهر:	مایع
متراالف ها:	اکریلیک اسید
متراالف ها (en):	Acroleic acid : Prop-2-enoic acid
حجم مولکولی:	۷۲/۰۶
شكل و حالت فیزیکی:	مایع شفاف و بی رنگ
نقطه ذوب:	۱۳۵°C
نقطه جوش:	۱۳۹°C
دانسیته:	۱/۰۵1g/mL at 25°C(lit)
دانسیته بخار:	4mmHg(25°C)
حلایت در آب:	(vs air) ۲۵
ویسکوزیته:	محلول در آب
اسیدیته (pKa):	۱/۳۵P(25°C)
شماره CAS:	۴/۲۵
شماره Merck:	۷۹-۱۰-۷

ایمنی محصول اکریلیک اسید

از خطرات اکریلیک اسید سوختگی، خودگی، خارش و سوزش پوست، چشم و مجرای تنفسی است. ریختن این ماده در چشم می‌تواند منجر به آسیب جدی به چشم شود که عموماً این آسیب‌ها برگشت ناپذیر است. قرائیری در معرض این ماده موجب ایجاد سرفه، خس، تنگی نفس، سرد، حالت تهوع و استفراغ می‌شود. ارتباط مستقیم مقدار کمی از آن با پوست موجب سوختگی و ایجاد جوش در آینده در آن موضع می‌شود. قورت دادن این مایع منجر به سوختگی دهان، حلق، معده، اسهال، پایین آمدن فشار خون، خفگی و حتی مرگ می‌شود.

هشدارهای حفاظتی

تماس با چشم: این ماده خورنده بود و بخارات و گرد و غبار این ماده سبب سوختگی و حتی کوری می‌گردد. تماس با پوست: در صورت تماس این ماده با پوست ایجاد سوختگی می‌گردد. خوددن(بلعیدن) در صورت بلع این ماده ایجاد زخم در دهان، گلو، مری و شکم می‌گردد. تنفس(استنشاق): در صورت استنشاق بخارات این ماده ایجاد عالیم سوزش در مجرای تنفسی می‌نماید. حریق (اشتعال) این ماده آتش گیر نمی‌باشد. انفجار این ماده قابل انفجار نمی‌باشد. اثرات زیست محیطی مضر و خطرناک برای محیط زیست.

کمکهای اولیه

در صورت تماس با چشمها فوراً چشمها را با مقدار زیادی آب (با پلک باز) برای حداقل ۱۰ دقیقه تماس با چشم بشویید و به پزشک مراجعه کنید. در صورت تماس این ماده با پوست، فوراً منطقه آسیب دیده را با مقدار زیادی آب بشوئید و با پلی تماس با پوست اینیان گلیکول ۴۰۰ پوست را آغشته کنید. لباسهای آلوده را از خود دور کنید. در صورت بلع این ماده فوراً به مصدوم مقدار زیادی آب بخورانید، از استفراغ مصدوم جلوگیری کنید. خوددن(بلعیدن) فوراً با پزشک تماس بگیرید. در صورت استنشاق بخارات این ماده فوراً مصدوم را به هواز آزاد منتقل کنید و سپس به پزشک تنفس(استنشاق) مراجعه کنید. اطلاعات پزشکی در صورت بلع شستشوی معده پیشنهاد می‌گردد.

اطفاء حریق

خط آتشگیری این ماده آتش گیر نمی‌باشد درصورت تماس این ماده با فلزات ایجاد هیدروژن می‌نماید (خط آتشگار) نحوه مناسب اطفاء اطفاء مناسب با نوع موادی است که در همسایگی این ماده قرار دارد. سایر توضیحات از ورود آب آتش نشانی به آبهای سطحی و زیر زمینی جلوگیری کنید.